

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sk/36/2020
Identifikačné číslo spisu: 1020200382
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1020200382.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Q. D., narodený XX.XX.XXXX, bytom Š.B. XXX, Q., proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č.k. 6Sa/15/2020-110 z 23.09.2020, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
- II. Žalovanej nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 6Sa/15/2020-110 z 23.09.2020 podľa § 59 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z.z. (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu z dôvodu, že žalobca neodstránil vady žaloby tak, aby bolo možné v konaní pokračovať. Krajský súd dospel k záveru, že návrh žalobcu nie je preskúmateľný správnym súdom a konštatoval, že zo strany žalobcu boli predložené prvostupňové rozhodnutia, ktorých prieskum nespadá pod správne súdnictvo a zároveň nebola splnená ani podmienka včasnosti podanej žaloby. Vo vzťahu k finančným nárokom žalobca nespĺnil podmienku rozsahu preskúmvacej právomoci správneho súdu, keďže správny súd nemá právomoc rozhodovať o takto definovaným nárokoch žalobcu. Vo vzťahu k podaniu žalobcu zo dňa 04.08.2020 a návrhu na preskúmanie druhostupňového rozhodnutia žalovanej zo dňa 15.07.2020 krajský súd konštatoval, že v tomto rozsahu nedôjde k ukráteniu na právach žalobcu a tento jeho nárok bude prejednaný v samostatnom konaní správnym súdom.

2. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca podanie, ktoré označil ako sťažnosť podľa § 159 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (CSP), ktorú krajský súd vyhodnotil ako kasačnú sťažnosť. Sťažovateľ uviedol, že požaduje opätovné prejednanie jeho veci. Zopakoval tvrdenia uvedené vo svojich predchádzajúcich písomných podaniach a uviedol, že príčinou sporu nie je rozhodnutie z 15.07.2020, ale rozhodnutia z 20.12.1999 a z 24.01.2002.

3. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu nevyjadril.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná.

5. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave (Správna žaloba v sociálnych veciach; pozn. súdu) ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

6. Podľa § 180 ods. 1 SSP žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku, ak je žalobcom fyzická osoba alebo právnická osoba. Ak osobitný predpis neprípúšťa riadny opravný prostriedok, žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý vydal rozhodnutie alebo opatrenie.

7. Podľa § 181 ods. 1 SSP fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

8. Podľa § 181 ods. 4 SSP zmeškanie lehoty podľa odsekov 1 až 3 nemožno odpustiť.

9. Podľa § 59 ods. 1 SSP, ak ide o podanie vo veci samej, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, správny súd uznesením vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote podľa § 58 ods. 2.

10. Podľa § 59 ods. 2 SSP v uznesení podľa odseku 1 správny súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho doplniť alebo opraviť, a poučí o možnosti podanie odmietnuť.

11. Podľa § 59 ods. 3 SSP, ak sa v lehote určenej správnym súdom podanie nedoplní alebo neopraví, správny súd podanie odmietne uznesením; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

12. Kasačný súd z obsahu súdneho spisu zistil, že podaním zo dňa 03.03.2020 doručeným Krajskému súdu v Bratislave, označeným ako „Návrh na začatie konania podľa § 31 ods. 2, 4, a § 55 zákona č. 162/2015 Z.z. vo veci vymáhania dlžnej sumy vo výške 1 000,- Sk na základe rozhodnutia zo dňa 20.12.1999 od 01.01.2000 do 31.12.2019, vrátane úrokov z omeškania od žalovanej, Sociálnej poisťovne, ústredie v Bratislave“ sa žalobca domáhal, aby správny súd uložil žalovanej povinnosť vyplatiť žalobcovi dlžnú sumu 16 865,07 € z dôvodu nesprávne vyplácaných súm dôchodku za obdobie od roku 2000 do roku 2019, aby bola upravená suma aktuálne vyplácaného dôchodku. Zároveň si uplatnil náhradu trov tohto konania.

13. Uznesením zo dňa 28.04.2020 č.k. 8Sa/17/2020-40 Krajský súd v Bratislave postúpil vec Krajskému súdu v Prešove ako súdu miestne príslušnému na konanie o podanom návrhu.

14. Žalobca bol uznesením krajského súdu zo dňa 09.06.2020, sp.zn. 6Sa/15/2020, vyzvaný na odstránenie väd a doplnenie podania, vzhľadom na to, že k podanej žalobe nebolo pripojené druhostupňové rozhodnutie správneho orgánu a petit podaného návrhu nebol v súlade s § 177 v spojení s § 190 a § 191 SSP. Žalobca bol zároveň poučený o možnosti podanie odmietnuť.

15. Žalobca na výzvu súdu o odstránenie väd podania reagoval podaním z 25.06.2020, v ktorom neoznačil žiadne rozhodnutie žalovanej, ktoré by mohlo byť predmetom súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva. K tomuto podaniu priložil kópiu rozhodnutia pobočky Humenné z 20.12.1999 a z 24.01.2002, kópiu podania žalobcu Krajskému súdu v Prešove z 14.05.2019, podanie žalobcu z 25.06.2020, ktoré obsahuje výpočty výšky dôchodku, kópiu rozhodnutia žalovanej z 01.08.2000, kópiu podania žalobcu Krajskému súdu v Bratislave z 20.04.2020, list žalovanej z 14.05.2019, kópiu návrhu na začatie konania Krajskému súdu v Bratislave z 28.02.2020, list žalovanej z 25.03.2020, list žalovanej z

03.03.2010, list žalovanej z 28.03.2019, list žalobcu adresovaný žalovanej z roku 2010, list žalovanej z 12.05.2010, kópiu novinového článku z denníka Pravda z 13.03.2008.

17. Podaním zo dňa 04.08.2020, označeným ako „Odvolanie na Krajský súd Prešov v zmysle § 363 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku proti rozhodnutiu žalovanej zo dňa 15.07.2020“, žalobca predložil krajskému súdu rozhodnutie žalovanej zo dňa 15.07.2020, ktorým žalovaná zamietla odvolanie a potvrdila prvostupňové rozhodnutie zo dňa 03.02.2020, ktorým bola zamietnutá žiadosť o prehodnotenie a zvýšenie starobného dôchodku žalobcu zo dňa 21.01.2020. Okrem uvedeného rozhodnutia priložil opakovane rozhodnutia z 20.12.1999 a z 24.01.2002, list žalovanej z 03.03.2010, rozhodnutie žalovanej z 01.08.2000, návrh na začatie konania adresovaný Krajskému súdu v Bratislave z 28.02.2020, rozhodnutie žalovanej z 03.02.2020 o zamietnutí žiadosti o prepočítanie starobného dôchodku a pokus o zmier žalobcu adresovaný žalovanej z 21.01.2020. K tomuto podaniu žalobca síce priložil rozhodnutie žalovanej, ktoré je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu, toto však bolo vzhľadom na to, že k jeho vydaniu došlo až po podaní žaloby 03.03.2020, uznesením z 23.09.2020 vylúčené na samostatné konanie o preskúmanie rozhodnutia žalovanej č. 410 704 7490 0 z 15.07.2020.

18. V zmysle ust. § 181 ods. 1 SSP je možné žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak. Zároveň kasačný súd pripomína, že konanie v správnom súdnom poriadku je prostriedkom ultima ratio, a teda ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov právnych vzťahov súdom nastupuje až po zlyhaní všetkých zákonných prostriedkov nápravy v rámci správneho konania. Správny súd teda v zásade preskúmava akýkoľvek akt správneho orgánu, po ktorého vydaní už nemôže nasledovať ďalšie konanie a ktorého vydanie môže ukrátiť na právach žalobcu, respektíve ktoré sa týka základných práv a slobôd žalobcu. Z uvedených dôvodov kasačný súd súhlasí s názorom krajského súdu, že pokiaľ žalobca označuje ako predmet prieskumu prvostupňové rozhodnutia z rokov 1999, resp. 2002, tieto nie je možné považovať za spôsobilý predmet prieskumu, vzhľadom na to, že nedošlo k vyčerpaniu opravných prostriedkov ako aj vzhľadom na to, že lehota na podanie žaloby už dávno uplynula. Rovnako nie je možné považovať za predmet prieskumu rôzne listy žalovanej z rokov 2010 a z 2019, pri ktorých (pokiaľ by boli spôsobilým predmetom súdneho prieskumu) lehota na podanie správnej žaloby tiež uplynula.

19. Z uvedeného vyplýva, že žalobca neuviedol také rozhodnutie žalovanej, ktoré by bolo spôsobilým predmetom prieskumu. Uvedený nedostatok je dôvodom na odmietnutie žaloby ako neprípustnej podľa § 98 ods.1 písm. g/ SSP. Žalobca neodstránil ani vady žaloby spočívajúce vo formulácii žalobného petitu (návrhu) v rozpore s § 191 SSP. V tejto časti bola jeho žaloba dôvodne odmietnutá podľa § 59 ods. 3 SSP. Jediné žalobcom uvedené a pripojené rozhodnutie, ktoré je spôsobilým predmetom prieskumu správneho súdu, je rozhodnutie žalovanej z 15.07.2020, ktoré bude (je) preskúmané v rámci samostatného konania pred správnym súdom. Kasačný súd poznamenáva, že nedôjde k ukráteniu práv žalobcu vzhľadom na to, že v konaní o tomto rozhodnutí dôjde k preskúmaniu žalobcom namietaných skutočností - správnosti výpočtu výšky jeho starobného dôchodku a jej následného zvyšovania.

20. Z vyššie uvedených dôvodov, najvyšší súd kasačnú sťažnosť postupom podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

21. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo nebola splnená podmienka výnimočnosti na jeho strane (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 SSP).

22. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná kasačná sťažnosť.